

RUD Utrecht
T.a.v. het dagelijks bestuur
Postbus 85242
3508 AE UTRECHT

Datum: 7 mei 2018
Ons kenmerk: Uit 70_2018
Betreft: Jaarverslag archivaris over 2017

Geachte leden van het dagelijks bestuur,

Op 1 april 2018 is de functie van provinciearchivaris van Utrecht belegd bij Het Utrechts Archief (HUA). De provinciearchivaris heeft twee hoofdtaken onder de Archiefwet 1995: het beheren van de provinciale archiefbewaarplaats voor blijvend te bewaren archiefbescheiden, en het houden van toezicht op het informatiebeheer bij de provincie en haar gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden.

De provinciale archiefbewaarplaats van Utrecht is tevens de archiefbewaarplaats voor de RUD Utrecht. Dit is geregeld in de Archiefverordening van de RUD, o.b.v. artikel 36 van de Gemeenschappelijke regeling RUD. Dit betekent dat ik als archivaris van de RUD conform de bepalingen in de Archiefverordening aan u verslag uitbreng over het toezicht op het informatiebeheer bij de RUD in 2017. Volgens artikel 10 van de Archiefverordening geeft u op basis van dit verslag een verantwoording aan het algemeen bestuur. Het jaarverslag van de archivaris van de RUD over 2015-2016 is behandeld in de vergadering van het algemeen bestuur op 18 mei 2017. In het jaarverslag van de RUD-organisatie over 2017 heeft u al een verantwoording gegeven over de vorderingen omtrent ICT en informatiebeveiliging.

In deze brief vindt u de paragraaf betreffende de RUD in het jaarverslag over 2017 van de waarnemend provinciearchivaris aan Gedeputeerde Staten. Deze paragraaf sluit af met drie aanbevelingen aan Gedeputeerde Staten.

--- begin paragraaf RUD uit jaarverslag voor GS ---

De bestuurscolleges van de aan de RUD deelnemende overheden zijn zorgdrager in de zin van de Archiefwet 1995 voor de archieven die gevormd worden in het kader van de door hen aan de RUD gemandateerde taken. De feitelijke uitvoering van het beheer van de archieven die gevormd worden in het kader van de door hen aan de RUD gemandateerde taken tot het moment van overbrenging is opgedragen aan de RUD.

Als zorgdrager moet GS verifiëren dat de RUD doeltreffende interne regelingen heeft voor het archiefbeheer, dat er goede regelingen zijn getroffen voor de gegevensuitwisseling met de provincie en dat de financiële, personele en materiële middelen toereikend zijn om het archiefbeheer conform de wettelijke vereisten te kunnen uitvoeren.

1.5.1. Stand van zaken eerdere aanbevelingen en beleidsbeslissingen

Nr.	Herkomst	Inhoud	Eigenaar	Status
14.	Jvslg PA 2015	Adequate afspraken (toezicht) archiefbeheer RUD	BDO/BIN en RUD	Afspraken moeten worden vernieuwd

Ad 14. Adequate afspraken (toezicht op) archiefbeheer

De RUD heeft afspraken gemaakt met de provincie voor de inzet van de provinciearchivaris als toezichthouder op het beheer van de archieven van de niet-gemandateerde taken van de RUD, dat wil zeggen: die archieven waar het bestuur van de RUD zelf voor verantwoordelijk is. Sinds het vertrek van Fred Schoonheim als provinciearchivaris wordt aan deze afspraken geen invulling meer gegeven. In het kader van de vernieuwing van de samenwerkingsafspraken tussen HUA en de provincie en de overheveling van de taken van de provinciearchivaris aan HUA kan de RUD rechtstreeks met HUA afspraken maken over de invulling van de archivaristaak bij de RUD.

Een ander aandachtspunt vormen de kosten van het gebruik van de provinciale archiefbewaarplaats. De RUD heeft deze aangewezen als zijn bewaarplaats, maar over de kosten die dat met zich meebrengt, zijn nog geen afspraken gemaakt. De RUD hoeft weliswaar als jonge organisatie nog geen archieven over te brengen, maar gezien de noodzaak om voorzieningen en maatregelen te treffen met het oog op het duurzaam beheer van digitale informatie, is het alleszins denkbaar dat de RUD geen 20 jaar wil wachten met het gebruik maken van de provinciale archiefbewaarplaats. Het is daarom verstandig om minstens een aantal uitgangspunten voor de doorberekening van kosten vast te leggen.

1.5.2. Stand van zaken wettelijke vereisten

Nr.	Grondslag	Inhoud	Verantwoordelijke	Status
15.	Artikel 16 Archiefregeling	Kwaliteitssysteem met toetsbare eisen aan de hand waarvan de kwaliteit het archiefbeheer kan worden afgemeten en gericht en structureel kan worden verbeterd	Hoofd bedrijfsvoering RUD	Nulmeting uitgevoerd; verbeter-cyclus in gang gezet
16.	Artikel 3 Archiefbesluit 1995; Nota van Toelichting wijziging 2012	Strategisch Informatieoverleg t.b.v. regie en bewaking van de ketengerichte belangenafweging in de informatiehuishouding	Directeur RUD (beheerder)	Eerste verkennend gesprek gevoerd
17.	Artikel 18, eerste lid Archiefregeling	Actueel, compleet en logisch samenhangend overzicht van de bij dat overheidsorgaan berustende archiefbescheiden	Hoofd bedrijfsvoering RUD	Gedeeltelijk aanwezig
19.	Artt. 3 en 5 Archiefwet 1995	Waardering en selectie	Team ICT Beheer PU/ Hoofd bedrijfsvoering RUD	Kleine achterstand
18.	Art. 12 Archiefwet 1995; artt. 9 en 10 Archiefbesluit 1995	Overbrenging	Hoofd bedrijfsvoering RUD	Geen achterstand

Ad 15. Kwaliteitssysteem

In 2017 heeft de RUD een extern bureau opdracht gegeven een nulmeting uit te voeren naar de kwaliteit van het informatie- en archiefbeheer. Daarbij werd met name gekeken naar de rechtmatigheid en doelmatigheid van de afspraken met de deelnemers aan de RUD en het beheer van informatie die voortkomt uit de aan de RUD gemandateerde taken. De voornaamste conclusies luiden:

- het ontbreekt aan goede afspraken met de deelnemers over de kwaliteit en compatibiliteit van door de deelnemers aangeleverde gegevensbestanden;
- het ontbreekt aan een integraal informatiebeleid en het beleid wat er is, is te zeer een papieren tijger;
- de communicatie en afstemming met de informatiemanagers, -beheerders en toezichthouders van de deelnemers is onvoldoende;
- de formatie is net voldoende voor het dagelijks werk maar ontoereikend om de benodigde verbeteringen te realiseren; investeren in extra capaciteit is noodzakelijk.

De RUD werkt inmiddels aan een verbeterplan op basis van deze bevindingen.

De archivariissen van de in de RUD participerende overheden onderschrijven de bevindingen van de nulmeting en hebben ten aanzien van het verbeterplan gepleit voor gezamenlijk optrekken met de partners, een structurele aanpak aansluitend op het wettelijk vereiste kwaliteitssysteem voor archiefbeheer, voldoende mensen en middelen en een structurele verbetering en intensivering van het contact met de informatiebeheerders en toezichthouders van de deelnemers. Ook wijzen zij erop dat de nulmeting de kwaliteit van het informatiebeheer van de RUD zelf onvoldoende inzichtelijk maakt en dat er op dat punt extra onderzoek wenselijk is.

Ad 16. Strategisch Informatieoverleg

Het Strategisch Informatieoverleg (SIO) is in 2012 geïntroduceerd ten tijde van de wijziging van het Archiefbesluit 1995. Dit overleg is bij de RUD nog niet van de grond gekomen. Het vertrek van de provinciearchivaris speelt daarbij een belangrijke rol. Nu de provinciearchivaris met ingang van 2018 geleverd wordt door HUA, zullen over de invulling van het archivarisschap van de RUD en het SIO in samenspraak tussen RUD en HUA nieuwe afspraken gemaakt moeten worden.

Ad 17. Overzicht van de archiefbescheiden

De RUD heeft, mede dankzij de genoemde nulmeting, inmiddels vrij goed zicht op de archiefbescheiden onder zijn beheer. Daarvan is slechts een gedeelte te beschouwen als archief van de RUD zelf. Het grootste deel van de archiefbescheiden die de RUD in beheer heeft, is neerslag van gemandateerde taken van de deelnemers. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor die archiefbescheiden is en blijft voorbehouden aan de bestuursorganen van de deelnemende overheden. Om te zorgen dat er over de verschillende archiefwettelijke verantwoordelijkheden van de RUD en de deelnemende overheden geen misverstanden kunnen ontstaan, is het zaak om deze vast te leggen. Dat is tot op heden onvoldoende gebeurd.

Ad 18. Waardering en selectie

Jaarlijks stelt het team ICT Beheer van de provincie Utrecht een lijst op van (papier en digitale) archiefbescheiden waarvan de bewaartermijn is verstreken [...]. Daarin worden ook de provinciale dossiers meegenomen die in beheer zijn bij de RUD. Eind 2017 was deze procedure voor de in 2015 en 2016 te vernietigen stukken nog niet afgerond. Dat komt vooral doordat het lang duurt voordat proceseigenaren reageren op de vernietigingslijsten.

Ad 19. Overbrenging

Omdat de RUD nog maar drie jaar bestaat, is van overbrenging nog geen sprake.

1.5.3. Conclusie en analyse

De nulmeting en de bevindingen van de waarnemend provinciearchivaris leiden tot de conclusie dat de RUD op het gebied van het archiefbeheer op dit moment niet compliant en onvoldoende in control is.

De RUD is een jonge organisatie met een complexe informatiehuishouding. Na de oprichting is men aan de slag gegaan om de benodigde gegevens van de deelnemers gaandeweg binnen te halen en te integreren met de eigen werkprocessen en informatiesystemen. Van tevoren is onvoldoende nagedacht over de samenhangende informatiearchitectuur van de RUD en zijn deelnemers en over (het vastleggen van) de verantwoordelijkheden ten aanzien van het archiefbeheer. Dit sluit aan op de [elders in het jaarverslag] vermelde constatering dat bij herschikkingen van taken, opheffing van organisaties en andere organisatorische verschuivingen het informatie- en archiefaspect vaak (te) lang buiten beschouwing blijft.

Het informatiebeheer zoals het bij de RUD gegroeid is, levert vooral zowel vanuit het oogpunt van rechtmatigheid als vanuit de optiek van doelmatigheid problemen op. In het ontwikkelstadium waarin de organisatie zich nu bevindt, ontstaat behoefte en ruimte om de knelpunten op informatiegebied onder ogen te zien en aan te pakken. Dankzij de nulmeting is de RUD zich nu ten volle bewust van de verbeterpunten en de risico's die de organisatie en de deelnemers lopen door de tekortkomingen in het informatie- en archiefbeheer. Vanuit deze situatie van bewuste onbekwaamheid kunnen de noodzakelijke stappen ter verbetering gezet worden. Omdat het grootste deel van de informatie die bij de RUD omgaat voortvloeit uit door de deelnemers gemandateerde taken en de bestuursorganen van de deelnemers zelf daarvoor de archiefwettelijke zorg dragen, is het essentieel om het verbetertraject in samenspraak met de deelnemers vorm te geven.

De personele capaciteit voor het informatiebeheer is op dit moment een groot knelpunt. Omdat een achtervang ontbreekt, is gebrek aan continuïteit een reëel gevaar. Het verbetertraject is niet te realiseren zonder extra mensen en middelen.

1.5.4. Aanbevelingen

- IV. Bewaak in het bestuur van de RUD dat de RUD adequate afspraken maakt over het archivarisschap inclusief de invulling van het toezicht op het beheer van zijn niet overgebrachte archieven en dat de archiefwettelijke verantwoordelijkheden van de RUD en zijn deelnemers goed worden vastgelegd en adequaat worden ingevuld.
- V. Zorg dat BDO/BIN afspraken maakt met de RUD over de (uitgangspunten voor de) kostentoerekening voor gebruik van de provinciale archiefbewaarplaats.
- VI. Bewaak in het bestuur van de RUD dat de RUD de partners in het algemeen en de provincie in het bijzonder betreft bij het opstellen en uitvoeren van verbeterplannen ten aanzien van het informatiebeheer en dat deze voldoende prioriteit krijgen.

--- einde paragraaf RUD uit jaarverslag voor GS ---

Op 19 december 2017 heeft het algemeen bestuur van de RUD besloten om de eerste begrotingswijziging in de zienwijzeronde te brengen bij de opdrachtgevers. Deze begrotingswijziging zorgt voor een aanzienlijke investering in verbetering van ICT en informatiebeheer. Op ambtelijk niveau is de informatiemanager van de RUD hiermee voortvarend aan de slag gegaan, in afstemming met de regievoerders en informatiespecialisten van de gemeenten, en met de archivarissen als toezichthouders. Ik stem met de informatiemanager en de gemeente-archivarissen af binnen dit traject, voor een passende invulling van het uit te voeren archieftoezicht.

De directies van de RUD en Recreatie Midden-Nederland (RMN) hebben de intentie uitgesproken om waar mogelijk samen te werken aan verbetering van de bedrijfsvoering. Als hier mogelijkheden liggen op het vlak van informatiebeheer, dan wil ik als toezichthouder deze samenwerking graag stimuleren. Dit voornemen zal ik aankaarten bij de controller van de RUD tijdens ons te plannen gesprek.

Ik vertrouw erop dat ik hiermee een voldoende beeld heb gegeven van de ontwikkelingen rond het toezicht op het informatiebeheer bij de RUD in 2017. Als u vragen heeft naar aanleiding van dit verslag, dan ben ik vanzelfsprekend beschikbaar om hierop een antwoord te geven.

Met vriendelijke groet,

V.J. van Koutrik MA
provinciearchivaris van Utrecht
q.q. archivaris van de RUD Utrecht